

Technika zapamiętywania słówek obcych.

Cele:

- wdrożenie uczniów do uczenia się słówek obcych i fachowej terminologii przy pomocy mnemotechniki.
- wdrożenie uczniów do ćwiczeń rozwijających kanały informacyjne i polepszających koncentrację uwagi
- wyrabianie u uczniów pozytywnej postawy wobec czynności uczenia się.
- wprowadzenie do czynności uczenia się elementu zabawy, korzystania z własnej fantazji

Tok lekcji:

1. Test wejściowy - nauczyciel dyktuje uczniom, pokazując jednocześnie przy pomocy rzutnika pisma 23-30 słówek z języka angielskiego wraz z ich z polskim znaczeniem. Uczniowie zapamiętują ze słuchu fonetycznie - z pominięciem pisowni.
2. Krótka rozmowa z uczniami na temat stosowanych przez nich do tej pory sposobów przyswajania sobie słówek obcych.
3. Sprawdzenie stopnia zapamiętania słówek. Sprawdzanie dotyczy jedynie brzmienia wyrazu. Słówka podawane są w innej kolejności, w taki sposób, że uczniowie muszą przekładać w obydwie strony - z języka polskiego na angielski i odwrotnie.
4. Zagajenie - istnieje metoda, która znacznie przyspiesza uczenie się słówek i gwarantuje większą trwałość zapamiętania - jest przy tym bardzo podobna do poznanych dotychczas metod.
5. Omówienie metody zapamiętywania słówek obcych na przykładach:
 - a. słówko do zapamiętania - boot - bagażnik
 - b. krok pierwszy - szukamy dowolnego słowa polskiego (lub zbitki słów) możliwie zbliżonego pod względem brzmieniowym do słówka angielskiego - np. boot (*bagażnik*) - but (obuwie)
 - c. drugi krok - tworzymy wizualizację, w której występują dwa elementy - wyobrażenie buta i wyobrażenie bagażnika samochodowego.
 - d. metoda odtwarzania z pamięci - jeśli ktoś powie boot - natychmiast przypomina wam się polski brzmieniowy odpowiednik, czyli but; but występował w towarzystwie bagażnika, a więc odpowiedź musi brzmieć - bagażnik;
i odwrotnie - ktoś mówi bagażnik - w waszej wizualizacji bagażnik wystąpił w towarzystwie buta, a więc odpowiedź musi brzmieć - boot.
6. Przećwiczenie metody na kilku nowych słówkach - ćwiczymy tak długo, aż uczniowie zrozumieją mechanizm funkcjonowania metody.
7. Test podsumowujący przeprowadzony wg. trybu, który obowiązywał przy teście wejściowym.
8. Możliwości zastosowania wyżej omówionej metody - „giełda pomysłów”

W podsumowaniu należy zwrócić uwagę, że metoda ta nadaje się nie tylko do nauki słówek obcych w ramach nauki języka obcego, ale również można przy jej pomocy uczyć się terminologii fachowej z każdej dziedziny nauki. Ponadto może być przydatna do przyswajania sobie nazw i nazwisk.
9. Podsumowanie całego bloku tematycznego
 - a) przypomnienie ogólnych zasad stosowania mnemotechnik - zwłaszcza dotyczących kreacji wyobrażeń - muszą uruchamiać wszystkie możliwe kanały informacyjne.
 - b) przypomnienie ogólnych zasad funkcjonowania pamięci
 - bloki pamięci wraz z omówieniem każdego z nich
 - nowe informacje mogą być zapamiętane o ile zostaną wkomponowane w już istniejącą strukturę wiedzy.
 - c) ćwiczenie czyni mistrza - w miarę stosowania mnemotechnik będzie ulegał skracaniu czas potrzebny do stworzenia i zapamiętania wyobrażenia; stosowanie wizualizacji stanie się nawykiem, a więc nie będzie wymagało żadnych dodatkowych nakładów energii; wytworzy się odruch, polegający na

tym, że w każdej sytuacji zadaniowej związanej z zapamiętywaniem spontanicznie zaczęły pojawiać się wyobrażenia

d) bardzo ważnym warunkiem skutecznego uczenia się jest wola zapamiętywania - uczyć trzeba się z pewną dozą „determinacji”

10. Propozycje ćwiczeń szkolących kanały informacyjne - instrukcje:

A. *Weź do ręki mandarynkę. Przyjrzyj się jej uważnie - całą energią, która przeznaczona jest do „obsługi” wszystkich kanałów informacyjnych, skoncentruj na wrażeniach wzrokowych. Po chwili całą swoją uwagę skup na odczuciu ciężaru mandarynki w dłoni. Spróbuj odwrażliwić się na inne bodźce. Następnie opuszkami palców zbadaj fakturę skórki, zapominając jednocześnie o innych wrażeniach. Obierz mandarynkę wsłuchując się uważnie w subtelne dźwięki, towarzyszące tej czynności. Skup całą swoją uwagę na doznaniach węchowych. Zjedz kawałek, skupiając całą swoją uwagę na smaku.*

B. *Wykonaj to samo ćwiczenie, ale bez posługiwania się rekwizytem - wszystkie czynności przed chwilą opisane wykonaj we własnej wyobraźni. Poczuj, jak wzrasta twoja koncentracja.*

C. *Przygotuj sobie w domu trzy rekwizyty: fotografię, magnetofon wraz z jakimś nagraniem, jakiegokolwiek przedmiot o niewielkich rozmiarach - takich by dał się zamknąć w dłoni.*

Polóż przed sobą fotografię, włącz muzykę (raczej cicho) i weź do ręki wybrany przedmiot. Ćwiczenie polega na koncentrowaniu uwagi na zmianę to na muzyce, to na fotografii, to znów na doznaniach płynących z dłoni, w której trzymasz przedmiot. Koncentrując uwagę na jednym elemencie jednocześnie osłabiasz (lekceważysz) działanie pozostałych.

Wszystkie ćwiczenia doskonale poprawiają umiejętność świadomego posługiwania się kanałami informacyjnymi, wyostrzają zmysły, jednocześnie rozwijają umiejętność świadomego koncentrowania uwagi na wybranym elemencie z otoczenia.

Uwagi o realizacji

Wskazane jest przeciwiczenie w klasie dwóch pierwszych zadań. Uczniowie muszą doświadczyć ich działania, bo w przeciwnym wypadku nie sięgną do nich.

Zastosowanie mnemotechniki jest dość ograniczone - można przy jej pomocy uczyć się tylko brzmienia słówka, nie pomaga przy zapamiętywaniu pisowni.

Niemniej uczniowie chętnie z niej korzystają, choć zdają sobie sprawę, z tego że nie zawsze daje się odszukać właściwy polski odpowiednik. Jest to metoda należąca do grupy najczęściej wykorzystywanych przez uczniów.